

УДК 37.015.311:377.8

Марчук С. С.

ПЕДАГОГІЧНА ОЛІМПІАДА: ТРАДИЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ КОЛЕДЖУ

Розглянуті теоретико-прикладні аспекти організації студентської олімпіади з педагогіки у вищому навчальному закладі. Висвітлені освітні традиції виявлення та відбору творчої та обдарованої студентської молоді в педагогічному коледжі міста Луцька.

Ключові слова: студентська олімпіада, педагогіка, педагогічний коледж, обдарована особистість, творчий студент.

Постановка проблеми. Мета державної політики щодо розвитку освіти полягає у створенні умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, вихованні покоління людей, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати й примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, незалежну, демократичну, соціальну та правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти [6, с. 4].

Сучасна українська школа повинна забезпечувати всебічний розвиток індивідуальності людини як особистості та найвищої цінності суспільства на основі виявлення її задатків, здібностей, обдарованості і талантів. Нові завдання актуалізують проблеми, пов'язані з підготовкою вчителя, оскільки саме йому відводиться провідна роль у реалізації накреслених перетворень. Однак у процесі розв'язання зазначеної проблеми виникає низка суперечностей:

1) невідповідність між соціальною потребою у педагогічно обдарованих, творчо працюючих учителях, здатних формувати всебічно розвинену особистість учня, і відсутністю відповідної цілеспрямованої підготовки майбутніх учителів;

2) суперечності між необхідністю виховання нової генерації педагогічних кадрів, які можуть виявляти і розвивати здібності та обдарування дитини, і нерозробленістю комплексу теоретичних і методичних засад щодо забезпечення підготовки педагогічно обдарованого вчителя, здатного працювати зі здібними дітьми [4].

Аналіз наукових досліджень. Студентські олімпіади у посібниках з педагогіки вищої школи (С. Вітвицька, М. Фіцула) розглядаються як система масових очних змагань студентів ВНЗ у творчому застосуванні здобутих знань, умінь і навичок [1; 10]. Науковці В. Буряк, Ю. Висоцький, Л. Кондрашова, В. Левченко,

З. Малініна, Є. Спіцин, Г. Шевченко визначають студентську олімпіаду найпоширенішою позанавчальною формою наукового пошуку студентів [8, с. 605].

Мета статті - розкрити витоки та становлення терміну «олімпіада», продемонструвати основні етапи проведення студентської олімпіади з педагогіки на основі волинських традицій вищої освіти (на прикладі Луцького педагогічного коледжу).

Виклад основного матеріалу. Розглянемо теоретико-прикладні аспекти організації та проведення студентської олімпіади з педагогіки в педагогічному коледжі:

- **форма організації навчального процесу:** самостійна робота студентів;

- **вид самостійної роботи:** науково-дослідницька праця студентів;

- **форма проведення:** студентська олімпіада;

- **міждисциплінарні зв'язки:** історія античного світу, народознавство, антична література, історія Волині;

- **внутрішньопредметні зв'язки:** народна педагогіка, історія педагогіки, педагогічна і вікова психологія, педагогічна література, дидактика, теорія виховання, школознавство, загальні основи педагогіки;

- **цілі олімпіади:** своєчасне виявлення, відбір та підтримка педагогічно обдарованих студентів педагогічного коледжу; розвиток та реалізація їх професійних здібностей; стимулювання творчого педагогічного пошуку молодих дослідників; підвищення якості професійної підготовки майбутнього вчителя шляхом активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів та посилення ступеня проблемності й творчості навчально-виховного процесу під час вивчення дисциплін психолого-педагогічного циклу;

- **опорні поняття:** студентська олімпіада, педагогіка, конкурсне завдання, творча робота, письмова робота, педагогічна ситуація, журі, учасник олімпіади, студент, критерії оцінювання;

W ТАЛАН-ДОЛЯ ЮНИХ ОБДАРУВАНЬ ^

- *обладнання*: Положення про студентську олімпіаду з педагогіки у 2014-2015 н. р., буклет «Студентська олімпіада з педагогіки-2015», пакети конкурсних завдань, бланки дипломів, факел для відкриття олімпіади, свічка, підсвічник, ікона св. Наума, тексти вітань міфічних та історичних персоналій - Афіни, Аполлона, Наума, братчиків Луцької греко-латино-словенської школи, текст молитви «До св. Наума», береста, вишиті рушники та скатертини, Біблія, віночки з верби (для давньогрецьких богів).

План проведення студентської олімпіади передбачає вступну, основну та завершальну частини.

1. *Вступна частина (урочисте відкриття студентської олімпіади).*

1.1. *Вступне слово голови організаційного комітету студентської олімпіади.*

1.2. *Представлення особового складу журі.*

1.3. *Генеза та становлення терміну «олімпіада» (гр. Olympia), його дефініції:*

1. Олімпійські ігри в Стародавній Греції відбувалися на честь Зевса Олімпійського, проходили один раз на чотири роки в Олімпії на березі річки Алфею. Їх засновником вважається Геракл. Перші правила і порядок проведення ігор встановили спартанський цар Лікурґ і цар Еліди Іфіт. Перші олімпійські ігри були засвідчені істориками у 776 р. до н. е. Відкриття і закриття ігор супроводжувалися релігійними церемоніями. До програми свят входили театральні видовища, виступи поетів і ораторів; найголовнішою подією були атлетичні змагання, особливо п'ятиборство (біг, боротьба, стрибки, метання диска і списа). Участь в іграх мали право брати лише чоловіки, правом відвідування ігор користувалися навіть раби, заміжнім жінкам заборонялося бути присутніми на змаганнях. Серед учасників і переможців олімпійських ігор були відомі вчені та мислителі, зокрема Демосфен, Демокріт, Платон, Аристотель, Сократ, Піфагор, Гіппократ. Відомо, що Піфагор був чемпіоном з кулачного бою [5].

2. У сучасному олімпійському русі 4-річний період між олімпійськими іграми (наприклад, / *Олімпіада* - 1896 р., ігри в Афінах) [7].

3. Командна першість світу з шахів, що проводиться Міжнародною шаховою федерацією (ФІДЕ). *Олімпіада* серед чоловіків проводиться з 1927 р., з 1930 р. - регулярно через два роки. Склад команди - 4 чол. (і 1-2 запасних). Команда-переможниця нагороджується перехідним призом - кубком ФІДЕ, установленим у 1927 р. англійським шаховим діячем Ф. Хемілтоном-Расселом, і отримує звання чемпіона світу. Члени команд, що зайняли 1—3-ті місця, нагороджуються відповідно золотими, срібними і бронзовими медалями [7].

4. У 20-40-і рр. ХХ ст. поширена в Радянському Союзі назва конкурсів, оглядів художньої самодіяльності, народної творчості. З 1927 р. в Ленінграді за ініціативи і під керівництвом диригента І. Немцова проходили музичні *олімпіади* (число їх учасників досягало 100 тис. осіб); влаштовувалися всесоюзні музичні олімпіади художньої самодіяльності (перша - у 1932 р. в Москві). *Олімпіади* робочих хороших колективів в 30-і рр. в Німеччині, Австрії та інших європейських країнах були однією з форм об'єднання трудящих, у їх організації брали участь відомі прогресивні музиканти, що писали для *олімпіади* масові

пісні і хори. У 1956 р. в Парижі відбулася Міжнародна хорова олімпіада, що відзначила 20-ліття Народного фронту.

5. Змагання учнів на краще виконання певних завдань у будь-якій галузі знань. У СРСР перша (математична) *олімпіада* школярів відбулася в 1934 р. в Ленінграді. З 30-х рр. ХХ ст. шкільні математичні олімпіади стали традиційними, з 60-х рр. проводяться міські, районні, обласні, республіканські олімпіади учнів 5-10-х класів з фізики, хімії, біології й інших предметів шкільної програми. З 1967 р. міністерствами освіти, вищої і середньої спеціальної освіти СРСР і Всесоюзним товариством «Знання» щорічно організовувалася всесоюзна фізико-математична і хімічна олімпіади школярів (голова оргкомітету - академік І. Кикоїн), переможці якої брали участь у міжнародній олімпіаді (проводилася щорічно з 1959 р.) [7].

Олімпіада - одна з найефективніших форм позакласної і позашкільної роботи, яка сприяє підвищенню інтересу учнів до знань, розвитку їх здібностей, професійної орієнтації, дозволяє виявити і рекомендувати найбільш здатних у вищу школу (з цією метою олімпіади для старшокласників і абітурієнтів проводять ВНЗ), сприяє зміцненню зв'язку загальноосвітньої школи з ВНЗ. Олімпіади з навчальних предметів, конкурси зі спеціальностей, огляди курсових і дипломних проектів проводяться у вищих, середніх спеціальних і професійно-технічних навчальних закладах. У 1973-1974 рр. відбулася I Всесоюзна олімпіада «Студент і науково-технічний прогрес».

У 2010 р. Міністерством освіти і науки України запроваджено учнівські олімпіади з педагогіки і психології [3].

1.4. *Вітання для учасників олімпіади міфічних та історичних персоналій.*

1.4.1. *Афіна та Аполлон.* Оскільки Олімпіада зародилася в Стародавній Греції, привітати учасників нашої олімпіади прийшли давньогрецькі боги Афіна та Аполлон. *Афіна* (гр. Athene, Athena) вважалася покровителькою наук, мирної праці та богинею мудрості; *Афіна* - богиня неба, родючості, покровителька ремесла, медицини, скульптури, музики, поезії. *Аполлон* (гр. Apollon) - бог мудрості та мистецтва, сонця і світла; вшановувався також як охоронець доріг, мандрівників і мореплавців [5].

Вітання давньогрецьких богів Афіни та Аполлона:

«Сьогодні ми завітали до Вас, щоб привітати з відкриттям олімпіади та передати настанови від богів Олімпу.

Афіна. Пам'ятайте, дорогі учасники олімпіади, що знання - настільки дорогоцінна річ, що їх не соромно добувати з будь-якого джерела.

Аполлон. Майте завжди більше розуму, ніж самолюбства.

Афіна. Блаженство тіла в здоров'ї, блаженство розуму - в знанні.

Аполлон. Прислухайтесь до мудрості: краще думати перед тим, як діяти, аніж опісля.

Афіна. Скільки б ви не жили, усе життя треба навчатися.

Аполлон. Мудра людина не робитиме іншим того, чого вона не бажає, щоб зробили їй.

Афіна. Намагайтеся зрозуміти такі слова: «Уміння зберегти набуте не менш важливе, ніж уміти набути».

Аполлон. Якщо не братися за справу систематично, то не досягнеш ніяких серйозних результатів.

Афіна. Якщо вчитись і не думати - заплутаєтесь. Якщо думати і не вчитись - впадете у сумніви.

Аполлон. Людина народилась бути паном, повели-телем, царем, природи! Але мудрість, з якою вона повинна правити, не дана їй від народження: вона набувається учінням.

Афіна. Знання набуває сенсу, лише об'єднавшись зі свідомістю.

Аполлон. Дурень - свого серця раб, розумний - його господар.

Афіна. Справді розумне навчання змінює і наш розум, і наші нориви.

Аполлон. Найважливіше завдання цивілізації - навчити людину мислити.

Афіна. Знайте, що учення - насіння знань, знання - насіння щастя.

Аполлон. Самотнім не є той, хто вміє думати.

Афіна. Коли бачите мудру людину, подумайте про те, щоб уподібнитися їй. Коли бачите людину, що не має мудрості, зважте свої власні вчинки.

Аполлон. Самопізнання - це перша умова мудрості.

Афіна. Наука дає крила розуму.

Аполлон. Ми вчимося не для школи, а для життя.

Афіна. Людина стає мудрою не силою, а багато читаючи.

Аполлон і Афіна (разом). Пам'ятайте, що боги завжди з тими, хто працює і прагне до мудрості».

1.4.2. Наум. Відзначимо, що в давніші часи навчальний процес розпочинався взимку - першого грудня за тодішнім літочисленням. Це була найзручніша пора, коли сільські літи мали змогу здобувати освіту. Батьки відводили до школи дітей саме на це свято, бо «Пророк Наум наведе на ум».

За народними уявленнями, *Наум* - *покровитель розуму, знань і добродетельства*, а тому селяни були переконані: якщо на свято пророка почати навчання, то дитина успішніше отримає і засвоїть знання, набереться розуму. Особливо це стосувалося дітей слаборозвинених. Увечері батьки запрошували хрещених, котрі приходили з букварями й починали напам'ять заучувати літери.

Хоч згодом терміни початку навчання були перемищені, але в ремісничих цехах і при братствах продовжували давню традицію - майстри набирали собі учнів на свято Наума. На його честь влаштовували цікаві обряди, професійні посвяти тощо. З цього дня починали освоювати музичні інструменти ті, хто бажав оволодіти грою на бандурі чи скрипці. Хто не зміг осилити професійних навиків, таких у народі називали «партачами». У народі говорили: «Партача й Наум не наведе на ум», «Наум наставляє на ум», «Батюшка Наум, виведи синка на ум», «Прийшов Наум - пора братися за ум», «Я не знаю ні «аз», ні «буки» - прийде Наум і змусить до науки».

Етнограф Олекса Воропай розповідає: «Тиміш Степанович Піддубний, згадавши про своє дитинство, розповідав мені таке: «У цей день наука в школі на ум піде. Як був я ще малим хлопцем, школярем, батько встануть, бувало, в цей день рано, ще сонце не сходило, і будять мене: «Вставай, Тимоше, та йди до школи. Сьогодні Наума: хай тобі наука на ум піде!» Далі пояснюють: «Наум був чоловік мудрий.

Дай, Боже, щоб і ти в мене не дурний на світі ріс». Відіславши сина до школи, батько йшов до церкви і ставив свічку перед образом пророка Наума, промовляючи: «Святому на пошану, а моєму синові на розум» [2, с. 33].

Побажання св. Наума: «Послухайте наущення моє і прислухайтеся, щоб розуму навчитися, бо добра наука у словах оцих, хай кожного з вас проводять вони по житті. Здобудь мудрість, здобудь собі розум, і не цурайся слів моїх уст, не кидай - й вона буде тебе стерегти! Міцно тримайся напучування, не лишай його, стережи - воно бо життя твоє! Пам'ятайте, що каже вам народна мудрість: «Науки ні вода не затопить, ні огонь не спалить». Запам'ятайте, що грамоті вчиться - завжди пригодиться. Майте терпіння та старайтеся: «Не кажи - не вмію, а кажи - навчусь», «Не лінився рано вставати та змолоду більше знати!». Зрозумійте: «Без розуму ні сокирою рубати, ні личака в'язати», «Знайте, що не на користь книжку читати, коли вершки лише хапуть», «Наука для людини - як сонце для життя». Прислухайтеся до мудрого слова: «Навчай інших - і сам навчишся». Знайте: вченому світ, а невченому тьма. Пам'ятайте народну мудрість: «Не бажай синові багатства, а бажай розуму!».

1.4.3. Братчики Луцько! греко-латино-словенської школи. Луцька братська школа - колись волинської освіти. У ХІ—ХІІІ ст. на Волині осередком національно-визвольної боротьби проти польсько-католицького поневолення стало Луцьке Хрестовоздвиженське братство. Луцьке братство 1619 р. отримало королівський дозвіл на побудову школи «для побожних наук людей молодих потребную» і вже 1620 р. відкрило набір учнів. Будинок, в якому навчалися діти, був зведений на кошти Галшки Гулевичівни. Особливо успішні кроки школа починає робити з 1626 р., коли її ректором було вибрано ігумена Митрофана Дементіановича.

За організацією навчання та розпорядком шкільного життя Луцька братська школа багато в чому перевершувала західноєвропейську школу того часу. Між вихованцями та викладачами була тісна співпраця. Так, ще до приходу вчителя старші учні (аудитори) вислуховували задані уроки і ставили оцінки. Потім доповідали йому про успіхи кожного учня. Учні брали також активну участь у створенні підручників. Дуже прогресивними навіть для нашого часу були методи і прийоми навчання: публічні диспути; взаємне навчання; самостійна робота з підручниками; різноманітні види письмових вправ (твори, написання віршів, доповідей); проголошення вітальних промов; декламація; участь у драматичних виставах. Зазначимо, що історична місія Луцької братської школи полягає в тому, що вона, будучи закладом високого навчально-виховного рівня, сприяла фундаментальному розвитку європейської класно-урочної системи освіти, а головне - служила справі становлення й розвитку української національної ідеї. *Звернення братчиків Луцької греко-латино-словенської школи до учасників олімпіади:*

1-й братчик. Слова Володимира Мономаха: «Коли щось добре вмієте - не забувайте, а чого не вмієте - учіться».

2-й братчик. Учіться змолоду - згодиться на старість.

W ТАЛАН-ДОЛЯ ЮНИХ ОБДАРУВАНЬ ЧЯ

1-й братчик. Гарно того вчити, хто хоче все знати.
 2-й братчик. Наука не пиво: в рот не віллеш.
 1-й братчик. Людей питай, а свій розум май.
 2-й братчик. Чого Івась не навчиться, того й Іван не буде знати.

1-й братчик. Скільки голів, стільки й умів.
 2-й братчик. Книга вчить, як на світі жить.
 1-й братчик. Хто добре учиться, той буде добре робити.

2-й братчик. Які літа - такий розум.
 1-й братчик. Розумний птах шкодує пір'я, мудра людина шкодує слова.

2-й братчик. У сусіда ума не позичиш.
 1-й братчик. Перемагайте труднощі розумом, а не безпеку - досвідом.

2-й братчик. Розумний учить, дурень повчає.
 1-й братчик. Хочеш більше знати, мусиш менше спати.

2-й братчик. Шануй учителя як родителя.
 1-й братчик. Пташка красна своїм пір'ям, а людина - знанням.

2-й братчик. І, як написано в «Артикулах» школи нашої, пам'ятайте, що учитель має бути благочестивий, розсудливий, смиренно мудрий, лагідний, стриманий, прихильник благочестія.

1.4.4 Молитва до св. Наума. Починаючи всяке важливе діло, українці мають чудову рису - помолитися. Учні, спудеї свої молитви найчастіше шлють до святого Наума. Молитва до св. Наума з уст української матері:

«Як в небі спалахне зоря остання
 Й диск місяця осяє небосхил,
 Молитвою Науму шле прохання
 Рідна матуся, за день вибита із сил.
 Святий Науме, ти почуй мої молитви,
 Дай розуму й терпіння на щодень,
 Та між добром і злом в пекельних битвах
 Дай сили перемоги та нових ідей!
 Нехай моє дитятко добре вчиться,
 Черпає із криниці мудрих знань,
 Нехай йому лише хороше сниться,
 Молочні ріки й втілення бажань.
 Нехай наука є все ж нелегкою.
 Ти сили волі дай, а ліньки віджени,
 Святий Науме, зглянься наді мною,
 Дай сили вчитися, натхнення вбережи.
 Нехай моя дитина все пізнає,
 І розумом вершини осягне,
 Нехай працює та книжки читає,
 Святий Науме, лиш почуй мене!»

Надія Суліковська, студентка педагогічного коледжу

1.5. Виконання студентського гімну «Гаудеамус» (лат. *Gaudeamus* - веселімося) - студентська пісня (гімн) на латині. Назва утворилася за першим словом пісні. її справжня назва «De brevitate vitae» («На скороплинність життя»). Пісня з'явилася в XIII чи XIV ст., або в Гейдельберзькому, або в Паризькому університеті (Себастьян Брант згадає гімн 1267 р. під назвою «*Gaudeamus igitur*»). «Гаудеамус» входить до жанру застільних пісень вагантів - середньовічних бродячих поетів і співаків, серед яких були і студенти. Протягом декількох століть пісня передавалась усно і тому має чимало варіантів. У друкованому вигляді текст «Гаудеамусу» вперше з'явився в 1776 р., а в 1781 р.

письменник-мандрівник Кіндлебен (Christian Wilhelm Kindleben) надав йому форми, що й збереглася до нашого часу. Відомий мотив пісні затвердив, імовірно, композитор XV ст. Йоханнес Окегем.

Студентський гімн «Гаудеамус»

Гаудеамус	Gaudeamus
Гей, повеселімося,	Gaudeamus igitur.
Поки молодії!	Juvenes dum sumus;
Мине молодість квітуча,	Post jucundam juventutem,
Старість нас впов'є, мов туча,	Post molestram senectutem
І земля покриє.	Nos habebit humus.
Де ті, що жили колись	Ubi sunt, qui ante nos
На розлогім світі?	In mundo fuere?
Треба чи під землю йти,	Transeas ad superos,
Чи на небо злинути,	Abeas ad inferos,
Щоби їх зустріти.	Quos si vis videre.
Те життя - лиш мить одна,	Vita nostra brevis est,
Вмить й воно пролине,	Brevi finietur;
Смерть кістлява - тут як тут,	Venit mors velociter,
Чинить свій над нами суд:	Rapit nos atrociter,
Всіх до домовини.	Nemini parcetur!
Хай живе науки храм,	Vivat academia!
Хай живуть учені!	Vivant professores!
Кожен з них нехай живе.	Vivat membrum quodlibet,
Прощає гроно все	Vivant membra quaelibet:
У добрі, натхненні!	Semper sint in flore!
Хай живуть дівчата всі -	Vivant omnes virgines,
Стрункі та ласкаві!	Graciles, formosae!
Хай усі жінки живуть,	Vivant et milieres.
Що любов, тепло несуть,	Tenerae, amabiles,
Ніжні, в праці жваві!	Bonae, laboriosae!
Хай живе наш край увесь	Vivat et respublica
І хто править краєм!	Et qui illam regunt!
Хай живуть мужі ясні,	Vivat nostra civitas,
Що з їх ласки, приязні	Maecenatum caritas.
Знань тут набуваєм!	Quae nos his protegunt!
Геть, журбо-напаснице,	Pereat tristitia.
Геть от нас лукавий!	Pereant dolores!
Геть усяк, хто квапиться	Pereat diabolus
З нас понасміхатися,	Quis antiburschius
Заздрий нашій славі!	Atque irrisores!
Переклад А. О. Содомори	

1.6. Запалювання олімпійського вогню. Афіна та Аполлон запалюють вогонь: «Студентська олімпіада з педагогіки-2015 оголошується відкритою!».

1.7. Вітання учасників олімпіади представниками адміністрації навчального закладу.

2. Основна частина.

2.1. Індивідуальне представлення творчих завдань (до 2 хв. на учасника): 1. «Лист майбутньому учневі» (для учасника освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»). 2. «Присяга вчителя-гуманіста» (для учасника освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»).

Критерії оцінювання: відповідність тематиці; простота і лаконічність висловлюваних думок; літературна грамотність; власне бачення проблеми; самостійність і логічність мислення; вміння пов'язувати теоретич-

ні знання з практикою; оригінальність викладу ідей; гуманістична спрямованість думок; врахування сучасних досліджень у психолого-педагогічній науці; відповідність загальній ідеї і формі твору; обсяг твору - до 15 твердзень. *Максимальна кількість балів - 10.*

2.2. Написання письмової роботи.

Варіант 1:

1. Педагогіка як наука: предмет, завдання, джерела, основні поняття. Система педагогічних наук, зв'язок педагогіки з іншими науками.

2. Нормативні документи змісту початкової освіти, їх характеристика.

3. Скласти структурно-логічну схему «*Закономірності, принципи і правила навчання*».

Варіант 2:

1. Методи науково-педагогічних досліджень: поняття, класифікація, характеристики, особливості використання у роботі вчителя початкових класів.

2. Урок як основна форма організації навчання: поняття, вимоги, типологія, структура. Нестандартні уроки, підготовка вчителя до уроку.

3. Скласти структурно-логічну схему «*Методи навчання*».

Критерії оцінювання: науковість викладу матеріалу; літературна грамотність; зв'язок теорії з практикою, власним досвідом; використання міжпредметних зв'язків; простота і зрозумілість викладу інформації; історико-педагогічний экскурс проблеми; аналіз сучасних наукових досліджень педагогічної проблеми; логіка викладу матеріалу, структурно-логічний аналіз наукової інформації. *Максимальна кількість балів за письмову роботу - 30 балів.*

2.3. Розв'язання педагогічної ситуації. «Ми з дітьми прийшли в осінній сад. Яскравий, сонячний день «бабиного літа», ласкаві промені гріють землю і нерухомі дерева, гілля яблунь, груш, вишень в різнобарвному вбранні. Я розповідаю дітям про те, як готується до тривалої й холодної зими все живе в природі: дерева, насіння рослин, що впало на землю, птахи, які в нас зимують, комахи. Переконавшись, що діти переживають, відчувають багатство змісту й емоційного забарвлення слів і словосполучень, я пропоную малятам розповісти про те, що вони бачать і відчувають. На моїх очах, ось зараз народжуються напрочуд тонкі й яскраві думки про навколишню природу: «У голубому небі розтав табун білих лебедів...», «Дятел стукає по корі дерева, і дерево дзвенить...», «Біля дороги цвіте самотня ромашка», «Лелека стоїть у гнізді й дивиться кудись далеко, далеко...», «На квітку хризантеми сів

метелик, гріється на сонечку...». Діти не переказують моїх слів, а висловлюють своє. Думка живе, збагачується, у дитини виробляється вміння думати, вона переживає почуття радості мислення, яке не можна ні з чим порівняти - насолоду пізнання. Вона відчуває себе мислителем» [9, с. 453]. *Назвіть принципи і методи навчання, які були реалізовані у цій ситуації.*

Критерії оцінювання: оригінальність ідей; успішне розв'язання ситуації; вміння пов'язати теорію з практикою; орієнтація на засади гуманістичної педагогіки; врахування сучасного стану проблеми в психолого-педагогічній науці; творчий підхід до розв'язання задачі; лаконічність викладу запропонованих дій вирішення проблеми; науковість, простота викладу. *Максимальна кількість балів: 7 балів.*

3. Заключна частина (підведення проміжних підсумків, закриття олімпіади).

Висновки. Отже, багаторічний досвід проведення студентських олімпіад свідчить, що вони виступають об'єктивним засобом виявлення обдарованої студентської молоді, сприяють реалізації творчих здібностей студентів, стимулюють потребу у творчому оволодінні знаннями, активізують навчально-пізнавальну діяльність. Нестандартний характер конкурсних завдань вимагає глибоких та міцних педагогічних знань, винахідливості, ерудиції, творчого підходу. **Перспектива подальших наукових розвідок** - теоретично обґрунтувати та практично апробувати проведення онлайн-олімпіад з психолого-педагогічних дисциплін серед студентів педагогічних коледжів України.

III Список використаних джерел

1. Вітвицька, С. С. Основи педагогіки вищої школи : підруч. за модульно-рейтингов. сист. навч. / С. С. Вітвицька. - Київ : Центр навч. літ-ри, 2006. - 384 с.
2. Воропай, О. Звичаї нашого народу : етнографічний нарис : в 2-х т. - Т. 1. : Зима. Весна / О. Воропай. - Київ : Оберіг, 1991. - 456 с.
3. Всеукраїнська учнівська олімпіада з педагогіки та психології, - Режим доступу : http://www.iitzo.gov.ua/olimpiada_z_pedagogiki_psihologii.html
4. Дубасенюк, О. А. Технологічний підхід до організації роботи з педагогічно обдарованою молоддю на прикладі Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки / О. А. Дубасенюк, О. Є. Антонова. - Режим доступу : <http://studentam.net.ua/coteplu/7760/97/>.
5. Лісовий, І. А. Античний світ у термінах, іменах і назвах : довід, з іст. та культ. Стародавньої Греції і Риму / І. А. Лісовий. - Львів : Вища школа, 1988. - 200 с.
6. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. - 2002. - 23 квітня. - С. 4-6.
7. Олімпійські змагання. Матеріали з Вікіпедії. - Режим доступу : <http://iribz.ukr.net/ukr/olimpiada.htm>
8. Олімпіади студентські // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. - Київ : Юрінком інтер, 2008. - С. 605.
9. Сухомлинський, В. О. Сто порад вчителю / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори : в п'яти томах. - Т. 2. - Київ : Рад. школа, 1976. - С. 419-654.
10. Фібула, М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М. М. Фібула. - Київ : Академвидав, 2006. - 352 с.

Дата надходження до редакції авторського оригіналу: 01.02.2016

Марчук С. С. Педагогическая олимпиада: традиции формирования творческой личности будущего учителя в условиях колледжа.

Рассмотрены теоретико-прикладные аспекты организации студенческой олимпиады по педагогике в вузе. Отражены образовательные традиции выявления и отбора творческой и одаренной студенческой молодежи в педагогическом колледже города Луцка.

Ключевые слова: студенческая олимпиада, педагогика, педагогический колледж, одаренная личность, творческий студент.

Marchuk S. S. Pedagogical olympiad: traditions of the formation of future teacher's creative personality in the college conditions.

The theoretically applied aspects of authority of the organization of student's olympiad in pedagogics in higher educational establishment are considered in this article. The educational traditions of revelation and selection of the gifted and creative students in Lutsk pedagogical college are explained here.

Key words: student's olympiad, pedagogics, pedagogical college, gifted personality, creative student.